

2. B Obchodné spoločnosti

Obchodná spoločnosť - je právnickou osobou založenou za účelom podnikania.

Obchodný zákonník upravuje štyri formy obchodných spoločností:

1. **Verejná obchodná spoločnosť** (osobná obchodná spoločnosť)
  2. **Komanditná spoločnosť** (zmiešaná obchodná spoločnosť)
  3. Spoločnosť s ručením obmedzeným, (s.r.o.)
  4. Akciová spoločnosť (a.s.)
- Personálny typ
- Kapitálový typ

Založenie a vznik a.s.

- Akciová spoločnosť je obchodná spoločnosť, ktorej ZI je rozvrhnuté na určitý počet akcií s určitou menovitou hodnotou, kt. môže byť rôzna.
- Hodnota ZI a.s. musí byť aspoň 1 000 000,- Sk a spoločnosť ho vytvára povinne.
- ZI a.s. pri jej zakladaní vzniká upísaním akcií
- Akcia predstavuje práva akcionára ako spoločníka podieľať sa na riadení, zisku a likvidačnom zostatku po zrušení spol. pri likvidácii. (akcionár neručí za záväzky spoločnosti)
- O ZI ako základnom trvalom vlastnom zdroji krytia majetku účtovnej jednotky účtujeme na účte 411-Základné imanie (P)
- Pri zvyšovaní alebo znižovaní ZI, ktoré ešte nebolo zapísané do OR, sa použije najskôr účet 419-Zmeny ZI. Ku dňu zápisu do OR, na základe výpisu z OR sa účet vyrovná preúčtovaním na účet 411-ZI
- Pri zápise do OR (obchodného registra) musí byť upísaná celá výška ZI a splatená aspoň 30% časť ZI tvoreného peňažnými vkladmi
- Ostatné upísané a zatiaľ nesplatené imanie je po vzniku a. s. vo forme pohľadávok voči akcionárom a účtovne je zaznamenané na účte 353-Pohľadávky za upísané VI. (A)
- Akciová spoločnosť vytvára povinne aj rezervný fond- pri vzniku vo výške najmenej 10% ZI príplatkami akcionárov nad menovitou hodnotu akcií. Rezervný fond sa každoročne dopĺňa najmenej vo výške 10% z čistého zisku, až dovtedy, kým nedosahuje sumu určenú v stanovách, najmenej však do výšky 20% ZI
- Založenie spoločnosti vždy časovo predchádza vzniku spoločnosti. Ku dňu zápisu do OR sa akciové (aj ostatné) spoločnosti stávajú podnikateľskými subjektami a v zmysle zákona o účtovníctve aj ÚJ a od toho dňa sú povinné viesť účtovníctvo a k tomuto dátumu zostaviť otváraciu súvahu.
- Po zostavení otváraciej súvahy, otvorí ÚJ účty hlavnej knihy a zaúčtuje na ne všetky skutočnosti známe k dátumu vzniku ÚJ.

Zmeny ZI v a.s.

Počas svojej existencie môže a.s. zvyšovať alebo znižovať ZI. O zmenách ZI rozhoduje na základe návrhu predstavenstva valné zhromaždenie akcionárov ;(zmena ZI si vyžaduje zmenu stanov spoločnosti a zápis do OR, ktorým sa zosúladi výška ZI zapísaného v OR so skutočnou)

ZI v a.s. sa môže zvýšiť:

- upísaním nových akcií alebo vydaním nových akcií
- uplatnením práv majiteľov dlhopisov pri ich výmene za akcie
- z účtovného zisku

ZI v a.s. sa môže znížiť:

- znížením menovitej hodnoty akcií
- vzatím určitého počtu akcií z okruhu

2. B Obchodné spoločnosti

Fyzická osoba- podnikateľ- je osoba zapísaná v OR na vlastnú žiadosť, alebo ak tak ustanovuje osobitný zákon, ktorá účtuje v sústave podvojného účtovníctva.

↳ Vlastné zdroje krytia majetku FO- podnikateľa sa účtujú na účte 491- Vlastné imanie fyzickej osoby- podnikateľa (P charakter). Služi na zachytenie všetkých osobných vkladov vrátane vkladu na začiatku podnikateľskej činnosti, všetkých výberov, prijatých darov a podobne.

Vlastné imanie: - ZI
(čisté obchodné imanie) - kapitálové fondy
- fondy tvorené zo zisku
- výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia
- výsledok hospodárenia minulých rokov

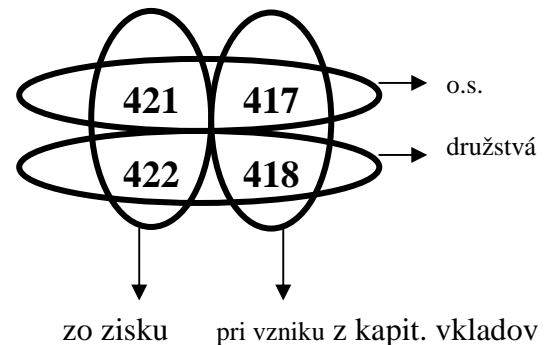
Kapitálové účty- sa nachádzajú v ÚT 4, obsahuje len účty P= zdrojov krytia ÚJ (vlastné a cudzie).

*O ZI ako o trvalom vlastnom zdroji krytia majetku účtujeme na účte 411- Základné imanie

*O zvyšovaní alebo znižovaní ZI sa účtuje na účte 419- Zmeny ZI

*Z hľadiska OZ treba rozlíšiť založenie a vznik ÚJ.

Fondy: ↘ kapitálové: externé zdroje / pri vzniku 417, 418
zo zisku- zákonné 421 o.s., 422 družstvá / dary, emisné ážio
dobrovoľne 423, 427

Kapitálové fondy- sa tvoria zo zdrojov, kt. plynú do ÚJ zvonka

- zdrojom ich tvorby preto nie je zisk ÚJ

- ide o fondy, tvorené napr. z emisného ážia, prijatých darov, kapit. vkladov...

*emisné ážio = rozdiel medzi menovitou hodnotou a vyššou predajnou cenou akcií (412) príp. vkladov pri zvyšovaní ZI upisovaním nových akcií príp. vkladov.

* dary (413) = vlastný zdroj kr. majetku, lebo nemusí byť vrátený

patrí sem aj účty 417- Zákonný rezervný fond z kapitálových vkladov a

418- Nedeliteľný fond z kapitálových vkladov

Fondy tvorené zo zisku- vytvárajú sa výhradne zo zisku ÚJ a môžu byť:

a) zákonné (tvoria sa povinne) 421, 422

b) dobrovoľné (tvorené podľa rozhodnutia ÚJ) 423-štatutárne f., 427-ostatné fondy

Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia

- rozumie sa ním VH po zdanení daňou z príjmov. Vzhľadom na to, že VH sa delí až v nasledujúcom účtovnom období, prevedie sa pri otvorení účtov k prvému dňu účtovného obdobia na účet 431- VH v schvaľovaní so súvzťažným zápisom na účte 701 ako: **zisk 701/431** a **strata 431/701**.

Výsledok hospodárenia minulých rokov

- ide tu o prevedené VH z minulých rokov, pričom môže ísť o: nerozdelený zisk minulých rokov 428, alebo neuhradenú stratu minulých rokov 429.